

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و ! کلنجہلی فقراتدن باحت مصور
جریده در .
ہر نوع خصوصیات ایچون غزتہ نک مدیری
سمادتلو طاہر بک افندی حضرتلرینہ مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نک استانبول وطشرہ ایچون
بر سنہ نک آہنہ سی ۳۲ فروشدر .

صحافی بالجلہ ارباب قلمہ آییقدر . ہر اہل
قلم طوتان یازہ بیلیر .
ادارہ خانہ سی باب عالی جادہ ستندہ ۴۰
نومرولی « معلومات » مطبعہ سیدر .

**JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA**

نسخہ سی : ۱۰ پارہ

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزتہ سیدر

نسخہ سی : ۱۰ پارہ

اشعار منظومہ

فیضانِ محبت

برہنہ لطافت بولتور اولب ترده ؛
 ہب خندہ لک ... سودیکم - ازہار املدر ؛
 امواج مسرت کی رخدرہ بو خندہ ؛
 بر مطلع تابندہ اشعار املدر !

برلمہ برصفت اوچار دیدہ لکدن ،
 افق املہ نشر ایدر انوار سعادت ..
 - برذوق سفا بخش ہشتی بولورم بن - ؛
 ہر نظر لک اولور ملہم اشعار نہایت !

ہب خندہ لک - سودیکم ؛ - اظہار لائی !
 برنعمہ اشعار محبتلہ شکفتہ ..

جہہ لک - ملکم ؛ - مشرق انوار معالی !
 بیک نکتہ ابکار وفا آدہ نفثہ !

کدکچہ ہم خاطر مہ چشم سیاہک ؛
 شہرم اولور جلوه ک شوق تڑپک !
 ہر بیتہ شامل اولور حسن نگاہک ؛
 نشر ایلیور آفاق دلہ نور مسرت ..
 فیضانِ محبتہ بوکون عشق تڑپک
 ویرمکدہ در اشعار مہ بروح و مزیت

قبریلی : محمد حامی

کوزل برکون

روان روان اولور باقک هوا لطیف ودلکشا
 دیکزده میل خواب وار، سبا لطیف ودلکشا
 کنار جودہ موج اورور زمین زمین شکوفہ لر
 محبوب ایدر یاواش یاواش صبا لطیف ودلکشا
 طپورہ نغمہ ساز اولور صفای وجد و نشہ دن
 قفائی لرزمہ ناک ایدن صدا لطیف ودلکشا
 پرلرک، ملکرک بورمیدر ؟ نشیمنی
 نہدر بوہ نظر نظر ربا لطیف ودلکشا
 بوسایہ زار پر خفاء، بوہمد خولیای عشق ؛
 بوہ موقع کریدہ بی بہا، لطیف ودلکشا
 غروب ایدر ایک کونش دوشر جوارہ حزن شام
 افتدہ بنبہ رنگ برضیا لطیف ودلکشا

ح . رمزی

ماحمہ روحہ

غذار آئی تقدیسہ قلب و جسمہ ،
 براشتیاق مؤبد، براحتیاج نوین ؛
 حزن ضربہ لرلہ ورر امید امل
 بولمہ بارہ سودا ؛ فضای راسمہ ؛

آچار صبا نسیمیلہ بر جہان متین
 بو نکلہ عمر گذشتہم تنور ایلہ لک ؛
 برالتغ مذبذبہ منشرح غمکین . -
 طپور غم کبی یاخود سوئی برکبک
 ادای خفتی وضع وفور شوخیلہ
 اوچار اوچار مٹادی برانشراح مدید ؛
 صاجار سحابہ لک عمق نار مدقنہ

براشتیاق نہائی بتون وضوحیلہ
 بتون - لاسٹ حبیلہ سوسلیوب تأیید
 ایدر سرادق آمالی ای - سوئی خیال !

احمد جلال

ازہار غرام

اولب - کہ مطلع آلآمال سودادر - بکا ہر آن
 او قور دیباچہ حسنکدن اشعار شغف آلود ؛
 اوچتمان سیاہک - کہ : بقای وصائی اعلان
 ایدر برلمہ صاف تڑپلہ - آی جانان
 سوئی شہرمہ بخش ایلیور فیض حیات افزود
 §
 بوعلوی خندہ لر - کہ ایلر آفاق دل روشن -
 بقای ذوق عشق ایلیور تأمین اولبلردن
 اوچان برشہر معنیدار مالآمال صفوتہ !
 بو خندہ ایشہ مسعودیت سوداہ کافدر ؛
 ہشتی، جانقا آہنک برذوق محبتہ !
 بتون آمال دل ای سودیکم ؛ خندہ لک حاصلدر .

قبریلی : محمد حامی

رباب طبیعت

بری شوخ طبیعت ؛ سہای سودادن
 او قور نہایت نہت صبا آقاہ
 کلبرہ وجہ بوالخان نشہ افزادن
 جن، مشاجر اولور سجده ساز خلاقہ
 §
 رباب شعر طبیعت، ایدر بونی تغزیر ؛
 جیقا ترانہ پر بخت برترین درہ دن ،
 کلیر صدای مسرت، نشیدہ توقیر ،
 سوئی مژدہ آن بہار بو مشجرہ دن
 §

ربیبی قارشیلا بور ایشہ بر ہزار بدیع ؛
 ترنمی بوکستانی ایلیور رقصان
 تمايلات طربزای شاخ سرو رفیع
 ایدر او نغمہ لرہ قارشی عشقی اعلان
 جیچکہ سوسلہ نیور ہب حروس فیض ربیع ؛
 خیال وصات جانانہ بر زمین وسیع !

قبریلی : محمد حامی

کاپک

مفتون محاسن کبی پرشوق و مسارسک ؛
 پرواز کہ حیران ایدیورسک بزی سن دہ ؛
 ای شاعر حساس طبیعت نہ آراسک ؛
 یہودہ دگل کشت و کدارک بوچندہ !

کل کل ! شوچیچک بوسہ کہ باقی سینہ کشادر ؛
 عطف نظر لکہ بونی پرذوق سرور ایت !
 باغین طور بیور ؛ نظر کہ مشتاق، سزادر
 طور، اوچہ براظور ؛ بونی دہ غرق سرور ایت

ہرزالہ سی برجلہ ابکار نہاندہ ؛
 برجلو کہ فیض لوامعی نہدر بو ؟
 ہر زہرہ بیک فوج بری خندہ کنااندہ ؛
 برجدبہ سودای بدایعی نہدر بو ؟

§
 - بر نکت نسوت اوچار بلبل کزدن ! -
 مجلوب اولیور دل سزہ ای نازی چیچکار !
 چوقی سزہ مفتون اولیور سہ کبکبار ؟

قبریلی : محمد حامی

ضعف قلب

بن نہ یادم کہ روا کوردک بکا ہجرائکی
 شدت عشقی اجندی سنی ای دلشکار ؟
 کہ غم عشقلہ فریاد ایلرم زار و ملول !
 کاہ اوپور فریاد حزن عاشقانہ آشکار .
 بن فصل سودمہ اول چشمانکی بی اختیار،
 انلری قصائیدہ قالدہ زبون اضطرار .
 برقصو ایتدہ مسدہ طغیان سودا در سبب .
 قلبکہ اجرای تأثیر ایلرمزی اعتذار ؟
 ایشہ نادم ، معترف کدم جوار پایکہ
 برنکاہ صفح ایہ افتادہ کی قبل بختیار .

کلیولین : محمد فواد

- . شرقی . -

سودیکم ! ہجرک سراپا داغدار ایلر بی
 یاد بزمک ای ملک رو اشکار ایلر بی
 تقرات

یاد بزمک ای ملک رو اشکار ایلر بی
 کلیدی افتراقک نور دیدم یادہ
 باعث اولدی حسرتک ایواہ ہم بر بادہ
 یک پریشان اولدم ای یار کل یتش امدادہ
 تقرات

یاد بزمک ای ملک رو اشکار ایلر بی

بدریہ علیہ بنت علی رفقی

غزل

تیر مژگانک سینه می داغدار ایتدک یتیر
 غمزہ چشمک کولم تارومار ایتدک یتیر
 ای جفا پیشہ ترحم ایتدک اصلا بکا
 دیدہ می مانند انہار اشکار ایتدک یتیر
 ایلہ خندان باری برکری عاشق افکندہ نی
 کارمی ہر روز شب افغان زار ایتدک یتیر
 قابل امکان دکادر غیری بہ میل ایلمک
 دلہہ درسندہ برقان دلفنکار ایتدک یتیر
 ایتیموب طاہرہ بردم شفق ای شیوہ کار
 راز بنہائی شمدی آشکار ایتدک یتیر

بلحاج زادہ : محمد طاہر

آثار مشورہ

اقشام پیاسہ سی

ساحلہ ؛ کونشک ایکی بلوط آراسندن
 قابان نظر لری آلتدہ ؛ صاری، سیاہ، کستانہ
 صاچلری حریری برتاس ایلہ اوقشایان روز .
 کارک نعمات شعر وشبیلہ شیشہ لک ؛ افق
 مائیکلری آرمندہ سوزولن بیلکئلری
 حزن بر نظر لہ تماشایدن (شہابہ) آئی رویای
 شماریدن و یاندہ رمق ایستہ بن برسہہ محترزانہ
 صورت :

- نہ لردوشنیورسک دوستم !

او، یواشچہ کوزلری نی قالدہ ردی . بو آتوش
 خیالیدن تمامیلہ صیبریلقم ایستہ میہ لک ؛
 صندالیہ سنک خفیف صالانقیلری آراسندہ
 جواب وردی .

- شویساش بیلکنی کوریورسکر
 دکلی .. مائی صندالک آرقہ سندہ .. سرعتہ
 ایلرولیور .. ایشہ اورادہ .. بش دقیقہ اول
 والدہ سیلہ برابر شورادن بندیلر .

پارمغیلہ بانیونک کوچک اسکہ سنی
 کوستریورددی . بن سکوت ایتدہ . غازیونک
 بوتون صندالیہ لری ؛ بو بازار کیجہ سنک بتمک
 توکنمک بیلمین مشتریلہ اشغال اولتورکن ؛
 شمس ؛ بو کوشہ عالی، بو بازار عاشقانی تمامیلہ
 یالکز براقق ایچون یاواش یاواش کبریکلری
 ایندیریورددی .

ریختہ ؛ قادین، ارکک، کنج، اختیار
 بوتون خلقت نہاجیلہ مالآمال ! ...

بازہوا آلتی اوزرہ بورایہ جان آتان
 ایشجیلر، صوک مودا البسہ لرینک رسم
 تہیرینی اجرا ایدن مادمازلر ، کوشہ لرندہ
 برلمہ تبسم تترہ بن کوزلریلہ بوغبلہ نی سلامہ مہ
 جیقمش ظن اولناق کینجر، دکزدہ، قویو .

مائی سولر اوزرنده مائی، بیاض یوزلرجه
صندال، ایشه قارشوقه مک آقام بیاسه سی!
بن یولری سیرایدیورد، شهاب یواشجه
وغرولدی. قولدن چکدرک:
— ایسترمیسکر شونلری تعقیب ایدم؟
دیدى .

بیلم ندن بر فکر عاشقانه قارشى
دیانه مدم. — هایدی! دیدم، اسکله مک کنارنده
بکله بن صندالردن برینه ایندک. او، کورکه
اوطور میشیدی. اقامک بوسرین هوا سی
اغیر و سنده کوچوک موجلرله شریلدایان
دکترک سینه خویاسنده سکرک آجیلدی. بن،
دومنده ایدم. بش دقیقه ده آنلرک بیاسه
داخل اولدی. بیاض یلکین سرعته کلپوردی.
شهاب، یورغون بر آدم طورله قوللری
اوغوشدره رق: — اوج! بیتدم دیوردی.
صندالز او قدر یول اوزرنده ایدی که اونلر،
اطرافزده بریم دأره رسم اتمکک مجبور
قالدیلر. والدملری ذاتاً طایفردی. شهاب
باغردی: — رجا ایدرم دیوردی؛ بزه معاونت
ایتمکک اولورسه کز الی الابد بوراده قالله
مجبور اولاجم.

والده سی کولرک شسوسوزلری ترجمه
ایدرکن؛ کنج قیز بزه باقیوردی. بو، باشنک
اوزرنده بر کومه ایپک شسکننده دوران
کستانه صاچلرله، ینه اورنکده کوزلرینک
اعماق خفاسنده بر خنده غرامک فوران
انوارى حس اولتان برایتالان قیزی ایدی.
بو ترجمه مک ختامی بکلپوردک. او،
تخته بر لحظه سرزنش تتره من صداسیله
بزی سلامله برق والده سه خطا:

— وولونتاو مانا! دیدى.

اوزمان اوفق بر ایله صندالی اونلر ککه ربط
ایتدک. آرتق زده اوروش جاذبی تعقیب
ایدیوردق. بیاض یلکینک قوه شیدیدی
بزیده سوروکبور، اودا ئره خیالی غرامک
آغوش راحه دارنده بزیده برابر بولندیر.
یوردی .

بر تدرج بطی ایله کیتدکجه اسمرار ایدن
سماونه سنده بر یسنده بارلدا یان چشان کواکیله
بزه بورقت شعر وغرامک اثر تبریکاتی
دوکرکن، ساحله فایطون کورولتیلری،
بیسیقات دودوکلری، مسرورانه قهقهه لر،
محرزانه ندالز حاصلی هر طرفدن بر ابدال
فوق العاده ایله قویان بوتون بوتولولات حیات
بر حزمه شکران کلشنده سبالره قدر یوکلپور.
ردى .

بیاض یلکین، اوسرعت ابتدایى ایله
برونلریده کجی (عنان زاده) ده کلدک.
بوراده بر اسکله واردی. بزم صندال آرتق
اوروش خویساداری تعقیب ایدمده سی.
بیاض یلکین، شدله آریلیدی .

بن شهابک بر سرخوش صفیله تتره من
قولندن یقالایه برق کیتدکجه کسب اتساع ایدن
موجات بشر آراسنده ایلرولدک. اوج!
دیوردی؛ نه کوزل بر سیران یلدی.
آرتق جاده یه یقالاشمشیدق. اومنیوس
بکلپوردی. ایکم زده عین حسه تبریله
ایلرولیه رک آغوش نهاییسه آتیلدی.

بها توفیق

تصادق رسودا

کنج شاعر، ترنک ورودینه منتظر
استاسیونده کزینیور، خیالات شاعرانه سیله
مشغول بولنیوردی. بو آنده بر جاذبه، بر جاذبه
ذیه مقاومتسوز افکارى هرچ ومرح ایتدی.
شاعر، اوپری ملاحظه کوا آنده اسیر حسن
و آتی اولمشدی. لطافه شفق بولونلریه غبطه
ویره چک درجه ده دلربا اولان. رخسار لطیفنده
رنک سودا ایله انوار لطافتک امتزاجندن حاصل
اولمش بر جاذبه موج اورویوردی. کنج شاعرک
نظر نده ملک دیمکک شایسته اولان بو مخلوق
لطیف مهر عالم آرائک آفاق غروبده حاصل
ایلدیکى اک شمعمه لی، اک نظربرا بر منظره
روح افزادن دهارنکین، دهارو جهور ایدی.
شاعر، قلبه بر جوق شعر الهام ایدمده سیله چک
اولان بوپری لطافتی برستش ایدرجه سته بر
طور ایله تماشیه دالدى. اودرجه رکه؛ مو
جودیت مادیه سی غائب ایتمشدی. فکرى
اشغال ایدن بوملک، بو مخلوق سماوی فصل
اولمشده آسماندن زمینه تنزل، انسان صورته
تمثل ایتش! ...

نسیم لطیف، اهترازات خفیه سیله بو
لغات مجسمه مک معتبر، معطر صاچلری
اوقشایه اوقشایه کله رک کنج شاعرک روحى
سودا نورلریه غرق ایدیوردی .

کوردیکى، انسانی؟ ملکی؟ یوقسه
جناب حقک العلوی قوه اعجاز کارانه سندن
خلق اولونمش، شعر وعشقدن مرکب بر وجود
لاهویتی؟ ...
فضای قلبنک آفاق زرنده لمسان ایتدک
باشلایان انوار ایدم، شاعرى درین راستقرا
دالدردی ... دوشونیور، دوشونیور، او
او مخلوق لطیف دوشونیور .

بو آنده بکله نیلن تره مک ورودیه کنج
شاعر، دلش اولدیفی خیالاتدن اوپاندی .
سر مست عشق وسودا اولمش، هیچ برشی
فرق ایدمده یوردی. جنک اوزره تره یقالاشدی.
دالغیقله نسوانه مخصوص اولان بر واغونه
کپردى .

تصادقک نه غریب جلوه لری وار!
کنج شاعر، زده بولوندیفی فرق

ایتمکک درجه ده مدهوشی غرام ایله بی
هوش ایکن شویه برسس ایتدی :
— بک اقدی . یا کلسکر . بوراسی
نسوانه مخصوصدر .
بوصدا، اودرجه لطیف، روحپور ایدی که
بونک اوفونکار تأثیرى قارشیسنده مست
اولماق قابل اوله ما ز!

شاعر، حسیانده آلدانیوردی. صدا،
مبنای خیالات شاعرانه سی اولان او ملکه
حسن و آنک اوپری ملاحظه ک ایدی . بو
حرکتدن حاصل اولان حجاب شاعرى بستیون
شا شیرتمشدی. بو خطاسی تعمر ایچون اعتذار
ایتمک لازمدی، فقط افکارى بریشان اولدیفندن
یالکر :

— عفو ایدرسکر یا کلم!

دییه یلیدی . او واغوندن اینه رک باشقه
سته کیردی . او آنده تر نده حرکت ایتدی
شاعر، دوشونمکک باشلامشدی. بوسش نگاهیه
آفاق دورادور دریان بر شیرلر حس ایدیور،
سودا سطرلری اوقیوردی .

فیقای خیالتک سراب مسوقندن افکاره
داغیلان او مخلوق لطیفک رنک سودا پروری
انوار تبسی، کنج شاعرک قلبی مسحور
ایتمشدی .

اک لطیف آهنگ موسیقیدن، روحپور
نفحات طیورندن ده ل لطیف، ده ل مؤثر
اولان اوصدا، حالا کنج شاعرک قلبنده
اولطافیه جاذبیه طنین انداز اولیور! ...

حسین ناجی

مضامین

تدریسات ابتدایه لوازمندن :

سیاه تخته

سیاه تخته .. شوغایت بسیط وساده
آلت وادوات تدریسیه حاضره مک بررکن قوم
وجزو مبرمى کی تلقی اولنلیدر . تربیه
قکر به اصول وقواعدیه متوغل ارباب تدقیق
بومهمه تحصیل وتعلیمک تدریسات ابتدایه دن
تلقینات علمیه و فیه عالییه قدر صفحات ترقی
وتفیض هر نقطه سنده بر موقع مهمی حائر
بولدیفی تقدیر وتسلیمده، مؤثر بر واسطه
تبیین وتفهم اولدیفی افاده متجدداللساندلر.
تربیه اطفاله دأر رسائل موقوفده برینک
افاده سته نظراً فرانسه ده مکاتبه مقتضى آلات
وادوات لیسته سته سیاه تخته اسمی درج
ایلدیکى صروده مطرد آرزوم استعمالی معارف

مفتشرلیه بیسلدرلش، فوائد واهمیتی بر
معنای شامل ایله بیان ایچون (مکاتب ابتدایه
معلملردن الزامده وقوف واهلیت صاحبلى
اک جوق تبشیر صرف ایدنلریدر) جمله سی
سرد ایدمکده بولنمشدر . فی الحقیقه بو آلت
تدریسات ابتداییه مک صورت علینده
اجراسی تهیل، درس اولیه قرائت
وخطک جمع وتوحیدى، شو ایکی عنصر
معرفک عینی حرکات وترقیاته ناآلیتی تأمین
ایدر . بداغوی اصول وقواعد نظریه سی
اصول وقواعد نظریه سندن بر بحث، سیاه
تخته مزید رغبت حالتده ساحه تطبیقانه
کیرمش اولور .

بارسده صاغر ودیسلزلر مریسی،
انستیتو ناسیونال اعضاسندن بذات رهبر
اطفالک سرلوحه سیله مادی قرائته، محاورات
ادبیه و اخلاقیه دأر تألیف ونشر ایتش
اولدیفی اثرک مقدمه سنده دورکه :

« شو کوچک رساله جوجقار ایچون
ایلمک کتاب اولق نصیب مزینى حائرمیدر؟
بلا تردد جواب ویریم، خیر! ..

« او معصوم نظرلرک صحنه تحصیلده اک
اول العطف ایتمی لازم کلن یکانه کتاب
سیاه تخته در . شاگردانک اشکال حروفاته
تخته اوزرنده بیدای وقوف ایتمی، بونلری
او واسطه ایله تمیز وتفرقه آلمی بر لازمدر.
کتابک ایدی اطفاله تودوبی زمانى اینه
تخته اوزرنده تکرار ایدمکک تجربه لرله بر آز
رسوخ و ملکه حصولندن صکره در . حتی
بوترز اوزره کوسترین درسارک عددی
یکرمی بی تجاوز ایتدکجه هیچ بر جوجفک کتاب
ایل تأسیسی الفت وانسیته مساعده ایتمه ملیدر.
آلت مذکورده یالکر درسی ابتدای قرائت
و خطده دکل . قواعد صریقه ونحوه
تطبیقانتده، حساب، هندسه، جبر،
میکانیك، مثلثات، قوزموغرافیا . . .

درسلرینک هان کافه سنده ابی بر واسطه تفهیم
وتفهمدر . الحاصل تخته واسطه سیله اجرا
ایدلن تمینات مقصد استادی لوحه اذعان
طالینه بوتون وضوحیه عکس ایتدیر،
نقش وحک ایلر . بر قاعده حسابیه مک تعریفی
ایل امثله وتطبیقاتی، بر مثلاًک ینه تعریفی
ایل ارائه اشکالی آرنده مک فرقلر ایکی ایل
بیک ایکی بیننده کی تباین قدر فاحشدر .
تخته شاگردک اصابت وخطیاتی نظر دقت
وتفهمده معروض قیلار، حصول اطمانانه
قدر طى وعلاوه صورتیه تصحیحات اجراسی
قولایدر . فضله اوله برق بر متعلمک اشتغالندن
امثالیه مستفید اولور .

مؤلف سیقار وصایاسی فقره آیه ایل
تلخیص ایدیور :